

Portalparagraf till bolagens ägardirektiv - för stärkt demokrati

Motion till Umeå kommunfullmäktige 2016-02-16

V anser att styrningen genom ägardirektiven för Umeå kommunkoncern är för allmänt hållna och saknar tydliga politiska riktlinjer och mål för kommunens bolag. Vänsterpartiet vill ändra på det genom att införa en portalparagraf i ägardirektiven för samtliga bolag som tydliggör vilka direktiv och mål som ska gälla för bolagen inom kommunkoncernen.

De kommunala verksamheter, som drivs som aktiebolag, har en särställning gentemot övrig kommunal verksamhet. De kommunala bolagen styrs i stor utsträckning enligt samma lagstiftning och snäva principer som gäller för privatägda bolag. Nämnder och förvaltningar, så som skola och äldreomsorg, styrs på ett tydligare sätt av politiska beslut, offentlighetsprincipen råder och allmänhetens möjlighet till granskning av verksamheten är stor. För verksamheter som styrs av nämnder är möjligheten att följa och granska handlingar och beslut för allmänhet, medborgare och media stor genom den lagreglerade offentlighetsprincipen och annan lagstiftning. Aktiebolagen regleras av Aktiebolagslagen och hamnar därmed lättare vid sidan av det gemensamma kommunintresset och dess demokratiska spelregler.

Ett offentligt ägande bör verka för största möjliga öppenhet, insyn och nytta för umeborna utifrån de övergripande målen om hållbarhet. När kommunen äger, driver och förvaltar kommunmedborgarnas gemensamma resurser så kan driftformerna skilja sig åt, men ytterst handlar det om att tillvarata och tillgodose kommunmedborgarnas intressen och behov enligt de beslut som kommunfullmäktige fattar.

Vänsterpartiet anser att UKF behöver tydligare ägardirektiv för att förverkliga kommunfullmäktiges mål och ambitioner i form av en portalparagraf som innehåller:

- Tydliga mål för social, etisk, ekologisk och ekonomisk hållbarhet
- Tydliga miljö- och klimatmål
- Vita jobb-modellen skall tillämpas av alla kommunala bolag, vilka alltså-enbart ska använda sig av leverantörer och underleverantörer som präglas av ekonomisk hederlighet och uppfyller krav på kollektivavtal för anställda
- Kommunens jämställdhetsmål ska genomsyra verksamheten
- Att tillgänglighet har en särställning
- Att boendeinflytande och demokratiutveckling ska främjas

- Ett tydligt regelverk som anger vilka frågor som ska underställas kommunfullmäktige för beslut
- Präglas av meddelarfrihet för såväl medarbetare som politiker
- Präglas av öppenhet, transparens gentemot allmänhet och media
- Utveckla medborgardialog som ett verktyg för utvecklingsfrågor och inre kvalitet
- Social hänsyn ska präglade all upphandling
- Att bolagen är en viktig resurs för kommunens skolor och verksamheter bl.a. genom att bidra med platser för arbetsrehabilitering och praktik.

Vänsterpartiet yrkar att:

ge stadsdirektören i uppgift att ovan angivna styrprinciper används för att utarbeta en gemensam portalparagraf för hela kommunkoncernens ägardirektiv som ska gälla för alla bolag.

Jan-Olov Carlsson

Ulrika Edman

Mattias Sehlstedt

Elisabeth Zachrisson

Lasse Jacobson

Åsa Bäckström

Gudrun Nordborg

Caroline Täljeblad

Lennart Arvidsson

Vänsterpartiet

